

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ ΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΑΣ.

ΕΙΣ τὰς λιθοτομίας κοκκωτῆς πέτρας, πλησίον εἰς Σερριγγαπατάμ, ἀποχωρίζονται οἱ πλέον εὐμεγέθεις μονόλιθοι κατὰ τὸν ἐξῆς ὥραϊον καὶ ἀπλοὺν τρόπον. Εὐρὼν ὁ ἐργάτης μερίδα τινὰ βράχου ἀρκετὰ ἐκτεταμένην, καὶ τοποθετημένην πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ ἤδη λιθοτομηθέντος μέρους, γυμνώνει τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν, καὶ σημειώνει ἐπ' αὐτῆς γραμμὴν κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς μελετωμένης ἀποχωρίσεως· ἀκολουθῶν δὲ τὴν γραμμὴν ταύτην, χαράσσει μὲ τὴν σμίλην αὐλάκιόν τι περὶ τοὺς δύο δακτύλους βαθύ. Ὑπεράνω τοῦ αὐλακίου τοῦτο ἀνάπτεται μία στενὴ σειρὰ φωτίας, ἣτις διατηρεῖται ἕως νὰ θερμοανθῇ καλὰ ὁ ὑποκάτω βράχος· τότε δὲ ἀποσαρόνουν ἀμέσως τὴν στάκτην οἱ κατ' ἀράδα ἐκεῖ στεκόμενοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καὶ χύνουν ἑξαφνα καθεὶς εἰς τὸ πυρωμένον αὐλάκιον σταμνίον ψυχροῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν πέτραν νὰ σχισθῇ διαμῖς καὶ ὁμαλωτάτη. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἀποσπῶνται κάποτε κομμάτια ὑπὲρ τοὺς δύο ἥμισυ πήχεις πλατέα, καὶ ὑπὲρ τοὺς τριάκοντα πέντε πήχεις μακρά.

Σχεδὸν ἐξίσου ἀπλοῦς καὶ δραστήριος εἶναι ὁ τρόπος, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τινὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ὅπου γίνονται μυλόπετραι. Ὅταν εὕρωσι λίθον ἀρκετὰ ὀγκώδη καὶ ὑψηλόν, πρῶτον στρογγυλεῖουν αὐτόν, ἔπειτα χαράτταν αὐλακας μὲ τὴν σμίλην, ἀφίνοντες τόσον διάστημα μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐλάκων, ὅσον θέλουν νὰ ᾔναι τὸ πάχος τῶν μυλόπετρων· εἰς δὲ τὰς αὐλακας ἐμπόθουν σφῆνας ἀπὸ ξηρὸν ξύλον. Ἀκολουθῶς βρέχονται οἱ σφῆνες οὗτοι, ἢ ἀφίνονται εἰς τὴν δρόσον τῆς νυκτός, καὶ τὴν ἐπαύριον εὐρίσκειται ἡ πέτρα διαχωρισμένη εἰς κομμάτια ἀρμοδίου μήκους διὰ μυλόπετρας· τοῦτο δὲ προέρχεται ψιλῶς ἀπὸ τὴν διάτασιν τοῦ ξύλου, τὴν γινομένην ἐκ τῆς τοῦ ὕγρου ἀπορροφήσεως·—φυσικὴ δύναμις ἀκαταμάχητος ἐκτελεῖ οὕτω σχεδὸν χωρὶς κόπον ἢ χωρὶς δαπάνην ἐργασίαν, ἣτις διὰ τὴν ἐξαίρετον σκληρότητα ἢ σύστασιν τοῦ λίθου ἤθελεν εἶσθαι ἄλλως ἀκατόρθωτος ἐκτὸς διὰ τοῦ πλέον δυνατοῦ μηχανισμοῦ ἢ τοῦ πλέον καρτερικοῦ κόπου.

Πολλάκις αἱ παρατηρήσεις τεχνιτῶν ἐμπείρων ἢ καὶ κοινῶν ἐργατῶν ἐπέφεραν τὴν ἀνακάλυψιν φυσικῶν ποιότητων, στοιχείων, ἢ συνδυασμῶν, εἰς τὸ ἄκρον ἀξιολόγων. Παραδείγματος χάριν, σαπωνοποιός τις παρατηρεῖ, ὅτι τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀλυσίας του, ἀφοῦ ἐξαντληθῇ τὸ κάλι διὰ τὸ ὁποῖον μεταχειρίζεται αὐτὴν, προξενεῖ μίαν κατάβρωσιν τοῦ χαλκίνου λέβητος, τῆς ὁποίας τὸ αἷτιον ἄγνοεῖ. Θέτει λοιπὸν αὐτὸ εἰς χεῖρας

ἐπιστήμονος χημικοῦ, καὶ προκύπτει ἐντεῦθεν ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἰωδίου, ἐνὸς τῶν πλέον παραδόξων καὶ ἀξιολόγων χημικῶν στοιχείων. Αἱ ιδιότητες τοῦτου σπουδαζόμεναι εὐρίσκονται ἀρμοδιώταται πρὸς διασάφησιν καὶ ὑποστήριξιν νέων τινῶν, περιέργων, καὶ διδακτικῶν θεωριῶν, αἱ ὁποῖαι τότε ἤρχιζαν νὰ ἐπικρατῶσιν εἰς τὴν χημείαν, καὶ οὕτω ἐπενεργοῦν σημαντικώτατα εἰς ὅλον τὸ σῶμα τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς. Οἱ χημικοὶ ἐμβαίνουν εἰς περιέργειαν· καὶ ἀνιχνεύοντες εὐρίσκουν ὅτι ἡ καινοφανὴς οὐσία γεννᾶται ἀπὸ τὰ θαλάσσια φυτὰ, ἐκ τῆς στάκτης τῶν ὁποίων λαμβάνεται τὸ κυριώτερον συνθετικὸν μέρος τοῦ σαπωνίου, καὶ, τελευταῖον, ἀπ' αὐτὸ τὸ θαλάσσιον ὕδωρ. Ἐντεῦθεν ζητεῖται πανταχοῦ τῆς φύσεως, ἀνακαλύπτεται εἰς ἀλατωρυχεῖα καὶ εἰς ἀλικὰς, καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐκ τῆς θαλάσσης σώματα· μεταξὺ δὲ τῶν λοιπῶν καὶ εἰς τὸν σπόγγον. Ἰατροὶς τις ἀνακαλεῖ τότε εἰς τὴν μνήμην φημισμένον τι ἱατρικὸν διὰ τὴν θεραπείαν ἐνὸς τῶν πλέον δεινῶν ἢ δυσμόρφων νοσημάτων τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, λέγω τῶν χοιράδων ἥτοι χελωνῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑποκινεῖται μάλιστα οἱ κατοικοῦντες τὰ βαθέα καὶ καταχνηασμένα λαγκάδια τῶν Ἀλπεων καὶ τῶν Πυρηναίων, καὶ αἰτινες ἐλέγετο ὅτι ἕνα καιρὸν ἐθεραπεύοντο διὰ τῆς στάκτης σπόγγου κεκανυμένου. Ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴν ὑποδήλωσιν ταύτην, δοκιμάζει τὸ ἰωδίου ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ νόσημα, καὶ ἡ ἑκβασις τοῦ πειράματος στερεώνει τὴν παράδοξον ταύτην ἀλήθειαν, ὅτι ἡ καινὴ αὕτη οὐσία, ὡς ἱατρικὸν λαμβανομένη, ἐνεργεῖ μὲ ἄκραν ταχύτητα καὶ δραστηριότητα ἐπάνω εἰς τὰς χοιράδας, διασκεδάζουσα τὰς μεγαλητέρας καὶ πλέον πεπαλαιωμένας εἰς βραχὺ καιροῦ διάστημα, καὶ χρησιμεύουσα ὡς εἰδικὸν ἵαμα, ἢ ὡς φυσικὸς ἀνταγωνιστὴς τῆς μυσαρᾶς ἐκείνης ἀσχημοσύνης.

Εἰς βελονῶν ἐργοστάσια, οἱ ἐργάται, οἱ τὰς βελόνας ὀξύνοντες, ὑπόκεινται ἀδιακόπως εἰς τὸ νὰ ἐμπνέωσι λεπτότατα χάλυβος μόρια, ἀβλαβῆ μὲν, ὅταν ἐμπνέῃ τις αὐτὰ πρὸς ὀλίγον καιροῦ διάστημα, ἀλλὰ θανατηφόρα, ὅταν ἐξακολοθῇ ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν διὰ πολλοὺς χρόνους· καθότι οἱ πνεύμονες ἐρεθίζονται ἀπὸ τὰς τοικῆς ιδιότητος τοῦ χάλυβος, καὶ πνευμονικὴ φθίσις ἀκολουθεῖ σχεδὸν ἀφεύκτως· τόσον ὥστε οἱ τὴν τέχνην ταύτην μετερχόμενοι σπανίως ἐφθάναν εἰς τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των. Ματαίως ἐπεχείρουν νὰ καθαρίσωσι τὸν ἀέρα πρὸ τῆς εισόδου αὐτοῦ εἰς τοὺς πνεύμονας διὰ λεπτοτάτων μεταξωτῶν, ἢ λινῶν πανίων· ἀκονιορτὸς διεπερνοῦσε τὰ ἐμπόδια ταῦτα, ὥστε τὸ κακὸν ἔμενε πάντῃ ἀθεράπευτον, ἕως οὗ διὰ

λογίσθη κάποιος τὴν θαυμαστὴν δύναμιν τοῦ μαγνήτου. Προσωπεῖα ἐκ μαγνητισμένου χαλυβδίνου σύρματος κατασκευάζονται τώρα, καὶ προσαρμόζονται εἰς τῶν ἐργατῶν τὰ πρόσωπα. Ταῦτα δ' ἐλκύουν πᾶν ἄτομον χάλυβος, καὶ καθαρίζουν ἐντελῶς τὸν ἀέρα, ἐνῷ διαβαίνει εἰς τοὺς πνεύμονας.

Ποῖος ἤθελε στοχασθῇ ὅτι λινὰ ῥάκη δύνανται νὰ παράξωσι ζάχαρον διὰ τῆς ἀπλῆς ἐνεργείας τοῦ θεϊκοῦ ὀξέος; Ὅτι ξηρὰ κόκκαλα περιέχουν τροφήν, τὴν ὁποίαν διαφυλάττουν πολλοὺς χρόνους, καὶ τὴν ὁποίαν ἐτοιμῶς ἀποδίδου, ὅταν ἐφαρμοσθῇ ἅτις, ἥ ἐν ἀπὸ τὰ ὀξέα; Ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ προιονίδια ἐμποροῦν νὰ μεταβληθῶσιν εἰς οὐσίαν, ὅχι παντάπασι ἀρτου ἀνόμοιον· καὶ ἦτις, ἂν καὶ βέβαια ὀλιγότερον νόστιμος τοῦ ἀλεύρου, εἶναι, μ' ὅλον τοῦτο, ἀρκετὰ εὐάρεστος, καὶ προσέτι καὶ ὑγιεινὴ καὶ εὐπεπτος, καθὼς καὶ θρεπτικωτάτη;

ΝΟΥΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙ ΑΛΛΟΤΡΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

ΑΠΟ τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας μὲ ἐθεωροῦσα διὰ τοῦ δικτυωτοῦ, ἃ ἴδα μεταξὺ τῶν ἀφρόνων, παρετήρησα μεταξὺ τῶν νεανίσκων, νέον τινὰ στερημένον φρενῶν· ὅστις ἐπερνοῦσε διὰ τῆς πλατείας, πλησίον ἀπὸ τὴν γωνίαν τῆς ἀλλοτρίας γυναικός, καὶ ὑπῆρξε τὸν δρόμον πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς, εἰς τὸ σκότος τῆς ἐσπέρας, ὅτε ἀρχίζει ὁ γνόφος καὶ τὸ σκότος τῆς νυκτός. Καὶ ἰδοὺ τὸν συναπαντᾶ γυνὴ μὲ σχῆμα πορνικὸν καὶ καρδίαν δολιόφρονα, φλύαρος καὶ ἀναιδής· οἱ πόδες αὐτῆς δὲν μένουσιν εἰς τὸν οἶκόν τῆς· τώρα εἶναι ἔξω, τώρα εἰς τὰς πλατείας, καὶ ἐνεδρεύει πλησίον εἰς πᾶσαν γωνίαν· καὶ αὐτὴ τὸν πιάνει καὶ τὸν φιλεῖ, καὶ μὲ ἀναιδὲς πρόσωπον λέγει εἰς αὐτόν.—"Ἐγὼ εἰς οἰκίαν μὲ θυσιάς εἰρημικάς· σήμερον ἀπέδωκα τὰ ταξίματά μου· διὰ τοῦτο ἐκβῆκα εἰς ἀπάντησίν σου ποθοῦσα τὸ πρόσωπόν σου, καὶ σὲ εὗρηκα. Ἐστρώσα τὴν κλίνην μὲ μέπλους, μὲ τάπητας πεποικιλμένους, μὲ νῆματα τῆς Αἰγύπτου. Ἐθυμίασα τὴν κλίνην μου μὲ σύμβραν, ἄλσιν, καὶ κινάμωμον· ἐλθὲ, ἃς μεθυσθῶμεν ἀπὸ τὸν ἔρωτα ἕως τὸ πρωί· ἃς ἐντρυφήσωμεν ἡδονάς. Αἰδοῦμαι δὲν εἶναι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁ ἀνὴρ, ὑπῆγεν εἰς δρόμον μακρυνόν· ἐπῆρε βαλάντιον ἀργυρίῳ εἰς τὴν χεῖρά του· εἰς τὴν νέαν σελήνην θέλει ἐπανέλθειν εἰς τὴν οἰκίαν του. Μὲ τὴν πολλὴν τῆς τέχνην τὸν ἀπεπλάνησε, μὲ τὴν κολακειάν τῶν χειλέων τῆς τὸν εἰλκυσεν. Εὐθύς τὴν ἀκολουθεῖ κατόπιν, καθὼς ὁ βοῦς ὑπάγει εἰς τὴν σφαγὴν, ἢ καθὼς ἡ ἔλαφος πηδᾷ εἰς τὸν βρόχον, ἕως οὗ βέλος νὰ διαπεράσῃ τὸ σηκότιόν τε·

καθὼς τὸ πτηνὸν σπεύδει εἰς τὴν παγίδα, καὶ δὲν ἐξεύρει ὅτι αὐτὴ εἶναι ἐναντίον τῆς ζωῆς του. Τώρα λοιπὸν ἀκούσατέ μου, τέκνα, καὶ προσέχετε εἰς τοὺς λόγους τοῦ στόματός μου. Ἄς μὴ ἐκκλινῇ εἰς τοὺς δρόμους τῆς ἡ καρδία σου, μὴ παρεκτραπῇ εἰς τὰς τρίβους αὐτῆς. Διότι πολλοὺς ἔκαμε νὰ πέσωσι πληγωμένοι, καὶ ἀναρίθμητοι εἶναι οἱ φονευθέντες ἀπ' αὐτῆν. Δρόμοι ἄδου εἶναι ὁ οἶκός τῆς, καταβαίνοντες εἰς τὰ ταμεῖα τοῦ θανάτου.—ΣΟΛΟΜΩΝ.

ΟΣΟΝ μελετῶ τὰ συγγράμματα τῶν Ἑθνικῶν, τόσον μᾶλλον καταλαμβάνω ὅτι δὲν ἐφθασαν εἰς ἐκείνην τὴν τελειότητα τῆς ἡθικῆς διδασκαλίας, τὴν ὁποίαν εὗρισκω εἰς τὰ συγγράμματα τῶν ἀλιέων καὶ τοῦ σκηνοποιῦ. Ἡ διδασκαλία τῶν Ἑθνικῶν δὲν εἶναι διόλου ὁμοειδής, δὲν εἶναι διόλου τῆς αὐτῆς τιμῆς, καὶ πολλάκις εὗρισκω τὸν μαργαρίτην ἐπὶ τῆς κοπρίας. Λέγεις, ναί, θαυμάσια πράγματα, καὶ τὰ ὅποια φαίνονται θεόπνευστα· ἀλλὰ, δὲν ἐξεύρω, αὐτὰ δὲν εἰσέρχονται τόσον εἰς τὴν καρδίαν μου, καθὼς ὅσα ἀναγινώσκω εἰς τὰ συγγράμματα ἐκείνων, τοὺς ὁποίους δὲν ἐφώτισεν ἡ ἀνθρωπίνη φιλοσοφία. Ἦδυνήθησαν οἱ Ἑθνικοὶ φιλόσοφοι νὰ ἀφαιρέσωσι τοῦ κοινοῦ λαοῦ κάμμιαν ἀπὸ τὰς προλήψεις του; Ἦδυνήθησαν νὰ καθαιρέσωσι κἀνὲν εἰδωλόν; Ὁ Σωκράτης, ὁ ἀρχηγὸς τῆς φυσικῆς ἡθικῆς καὶ πρωτομάρτυς τοῦ λόγου, ὁ θαυμαστός Σωκράτης, ἡδυνήθη νὰ ἀλλάξῃ τὴν θρησκείαν τῶν Ἀθηναίων, ἢ νὰ μεταβάλῃ τὰ ἥθη τῆς πατρίδος τε;—BONNETIOS, μετὰφ. ΚΟΡΑΗ.

Ἡ ΑΡΚΤΟΣ τῶν βορείων μερῶν ὑπόκειται εἰς εἰδός τι λοιμοῦ, διαδιδομένου καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον. Κατὰ τὸ 1763 εἰς τῶν κατοίκων τῆς Φινλίας, εὐρὼν εἰς τὰ δάση νεκρὰν ἄρκτον, καὶ ἐκδείρας αὐτὴν, ἔφερε τὸ δέρμα εἰς τὴν οἰκίαν του. Τὴν ἐπιούσαν εὐρεθῆσαν νεκροὶ αὐτός, ἡ συμβία, καὶ τὰ τέκνα του. Ὅσοι τοὺς εἶχαν ἐπισκεφθῇ κατὰ τὸ βραχὺ αὐτὸ τοῦ καιροῦ διάστημα, ἔλαβαν τὴν ἰδίαν τύχην. Μαθοῦσα δὲ τὸ συμβεβηκὸς ἡ κυβερνήσις, ἀπέστειλεν ἰατροὺς παρευθὺς, οἵτινες κατέκυσαν τὸ δέρμα, τὰ σκεύη, καὶ τὴν οἰκίαν.

Αἱ κατοικίαι μας εἶναι κτισμέναι, οἱ ἀμπέλωνες μας φυτευμένοι, περὶ τοὺς πρόποδας ἡφαιστίου. Σήμερον βλέπομεν τοὺς οἴκους μας περικαλλεῖς, χλοερὺς καὶ εὐθαλεῖς τοὺς ἀγρούς μας· αὐριοι ἴσως στάκτη ζοφερά θέλει τὰ καλύπτειν ὅλα. Ἀνοίγε λοιπὸν τὰς χεῖράς σου, καὶ χάριζε ἀφθόγως ἐνῷ ἔχεις· διότι ἀπ' ὅσα χάρις ποτε δὲν ἐμπορεῖς νὰ στερηθῇς.